

Seat No. : _____

MM-144

March-2019

M.A., Sem.-IV

508 : Gujarati

(કોશવિજ્ઞાન અને ઇતિહાસલેખન)

Time : 2:30 Hours]

[Max. Marks : 70

1. (a) કોશ એટલે શું ? ગુજરાતી સાહિત્યના સમગ્રકોશનો પરિચય આપો. 14

અથવા

નોંધ લખો : (બંને)

(i) કોશનિર્માણની પ્રક્રિયાની સૈદ્ધાંતિક ચર્ચા કરો.

(ii) કોશના પ્રકારોની ચર્ચા કરો.

(b) નીચેનામાંથી કોઈપણ ચાર પ્રશ્નોના ટૂંકમાં જવાબ આપો : 4

(1) કયા અભ્યાસીએ કોશકર્તાને કદી ન થાકતો એવો ઉદ્યમશીલ કહ્યો છે ?

(પ્લેટો, ઍરિસ્ટોટલ, ડૉ. સેમ્યુઅલ જહોન્સન)

(2) 'Lexicon' નો ગુજરાતી પર્યાય જણાવો.

(3) પ્રકારની દૃષ્ટિએ કોશના કેટલા પ્રકાર પાડવામાં આવ્યા છે ?

(4) 'સાર્થ ગુજરાતી જોડણીકોશ'ની પ્રથમ આવૃત્તિ સાલ જણાવો.

(5) 'નર્મકોશ' ના કુલ કેટલા ભાગ છે ?

(6) 'નવલકથા સંદર્ભકોશ'ના સંપાદકનું નામ જણાવો.

(a) ગુજરાતીમાં થયેલા કોશનો પરિચય આપીને તેની ઉપયોગિતા જણાવો. 14

અથવા

નોંધ લખો : (બંને)

(i) મધ્યકાલીન ગુજરાતી શબ્દકોશ

(ii) ભગવદ્ગોમંડલકોશ

- (b) નીચેનામાંથી કોઈપણ ચાર પ્રશ્નોના ટૂંકમાં જવાબ આપો : 4
- (1) 'ગુજરાતી સાહિત્યકોશ' કઈ સંસ્થા દ્વારા પ્રકાશિત કરવામાં આવ્યો છે ?
 - (2) 'મધ્યકાલીન ગુજરાતી કથાકોશ' ના સંપાદકનું નામ જણાવો.
 - (3) 'ગુજરાતી સાહિત્યકોશ' – ભાગ-2 માં કયા યુગના કર્તા – કૃતિની માહિતી આપવામાં આવી છે ?
 - (4) દલપત ચૌહાણ સંપાદિત કોશનું શીર્ષક જણાવો.
 - (5) 'આધુનિક સાહિત્ય સંજ્ઞાકોશ' ના કોઈપણ એક સંપાદકનું નામ જણાવો.
 - (6) 'ગુજરાતી બાળ વિશ્વકોશ' ના મુખ્ય સંપાદકનું નામ જણાવો.
3. (a) સાહિત્યિક ઇતિહાસલેખનની વિભાવના સમજાવો. 14
- અથવા**
- નોંધ લખો : (બંને)
- (i) સાહિત્યિક ઇતિહાસ અને અન્ય ઇતિહાસ વચ્ચેનો ભેદ
 - (ii) 'અર્વાચીન કવિતા' પુસ્તકનો પરિચય આપો.
- (b) નીચેનામાંથી કોઈપણ ત્રણ પ્રશ્નોના ટૂંકમાં જવાબ આપો : 3
- (1) 'Gujarat and its Literature' પુસ્તકના લેખકનું નામ જણાવો.
 - (2) 'સાહિત્યના ઇતિહાસની અભિધારણા' પુસ્તકના લેખકનું નામ જણાવો.
 - (3) ડાહ્યાભાઈ દેરાસરીએ લખેલ ઇતિહાસ ગ્રંથનું શીર્ષક જણાવો.
 - (4) 'ગુજરાતી સાહિત્યનો ઇતિહાસ' ગ્રંથ કઈ સાહિત્યિક સંસ્થાનો પ્રકલ્પ છે ?
 - (5) 'જગતના ઇતિહાસનું રેખાદર્શન' પુસ્તકના લેખકનું નામ જણાવો.
4. (a) તમને ગમતા કોઈપણ બે ગુજરાતી સાહિત્યના ઇતિહાસ ગ્રંથનો પરિચય આપો. 14
- અથવા**
- નોંધ લખો : (બંને)
- (i) સૂચિગ્રંથોનો પરિચય આપો.
 - (ii) 'ગુજરાતી સાહિત્ય' (મધ્યકાલીન) ઇતિહાસ ગ્રંથનો પરિચય આપો.
- (b) નીચેનામાંથી કોઈપણ ત્રણ પ્રશ્નોના ટૂંકમાં જવાબ આપો : 3
- (1) અનંતરાય રાવળ લિખિત ઇતિહાસ ગ્રંથનું શીર્ષક જણાવો.
 - (2) 'ગુજરાતી દલિત સાહિત્યની કેડીએ' પુસ્તકના લેખકનું નામ જણાવો.
(દલપત ચૌહાણ, રમેશ એમ. ત્રિવેદી, નીરવ પટેલ)
 - (3) 'અર્વાચીન ગુજરાતી સાહિત્યનો ઇતિહાસ' ના લેખક રમેશ એમ. ત્રિવેદી છે – વિધાન ખરું કે ખોટું ?
 - (4) 'અર્વાચીન ગુજરાતી સાહિત્યની વિકાસરેખા – સાક્ષરયુગ'ના લેખકનું નામ જણાવો.
 - (5) 'વિવેચનપોથી'ના સંપાદકનું નામ જણાવો.